

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Miloslava Výborného a soudců JUDr. Milana Podhrázkého, Ph.D., a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **V. S.**, zastoupený Mgr. Ing. Janem Procházkou, LL. M. eur., advokátem se sídlem Karolinská 654/2, Praha 8, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 6. 2017, čj. OAM-234/ZA-ZA11-VL16-2017, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 8. 2018, čj. 4 Az 60/2017-21,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce podal dne 6. 1. 2016 žádost o udělení mezinárodní ochrany. Uvedl, že na Ukrajině probíhá válka a on válčit nechce. Žalovaný mezinárodní ochranu žalobci neudělil. Žalobu proti tomuto rozhodnutí Krajský soud v Ústí nad Labem zamítl a následnou kasační stížnost odmítl Nejvyšší správní soud jako nepřijatelnou. Dne 23. 3. 2017 podal žalobce novou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou odůvodnil tak, že má doma problémy, před půl rokem se pohádal s rodiči, u nichž bydlel, a nyní nemá kde bydlet. S manželkou žijící na Ukrajině bydlet nemůže, jelikož si to nepřeje tchně. V záhlaví uvedeným rozhodnutím žalovaný označil tuto žádost za nepřipustnou dle § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), a řízení o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) téhož zákona zastavil. Uzavřel, že se jedná o opakovanou žádost ve smyslu § 11a odst. 1 zákona o azylu a žalobce neuvedl žádné nové skutečnosti týkající se situace v zemi původu, důvodů jeho odchodu z vlasti, ani důvodů, pro něž by měl mít jakékoliv relevantní obavy ze svého návratu do země. Výše uvedená tvrzení nepředstavují novou skutečnost ve smyslu zákona o azylu.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu. Namítl, že žalovaný vedle tvrzení uvedených při pohovoru samostatně neproověřil, zda nedošlo k naplnění předpokladů pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany, jak vyžaduje § 11a odst. 3 zákona o azylu. Podle čl. 25 písm. f) směrnice Rady č. 2005/85/ES může být žádost o azyl

považována za nepřipustnou, pouze pokud žadatel podal naprosto totožnou žádost. Totéž platí pro procedurální směrnici Evropského parlamentu a Rady č. 2013/32/EU. Situace na Ukrajině se vyvíjí natolik dynamicky, že není možné automaticky vyjít z informací o politické a bezpečnostní situaci, ze kterých vycházel žalovaný již v prvně vedeném správním řízení. Žalobce má jen omezené informace o situaci na Ukrajině a nemohl jí tudíž účinně a průkazně argumentovat. Právě proto však zákon žalovanému ukládá, aby tyto informace reflektoval i z vlastní iniciativy.

[3] Městský soud v Praze (dále „městský soud“) shora označeným rozsudkem žalobu zamítl. Podle městského soudu tíží žalobce břemeno tvrzení, přičemž jím uváděné skutečnosti se netýkají změn v jeho vlasti. Spory s rodiči vedoucí k nemožnosti vzájemného soužití a navazující ekonomické problémy stran bydlení a nedostatku financí se mohou vyskytnout kdekoli bez ohledu na poměry v zemi původu. Žalovaný se situací na Ukrajině zabýval, v rozhodnutí vycházel ze zpráv o této zemi a uvedl, že tvrzené skutečnosti se netýkají změn v zemi původu. Podle zpráv vydaných v listopadu a prosinci 2016, které jsou součástí správního spisu, nedošlo na Ukrajině v poslední době k podstatné změně poměrů. Námitky vystavené na porušení § 11a odst. 3 zákona o azylu jsou bezpředmětné, protože dané ustanovení upravující tzv. další opakovanou žádost nebylo v posuzované věci vůbec aplikováno. Pokud jde o argumentaci tzv. procedurální směrnici, neblahé rodinné vztahy s nepříznivými ekonomickými důsledky nepředstavují novou skutečnost.

[4] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (dále „stěžovatel“) kasační stížnost. Namítl nezákonnost napadeného rozsudku spočívající v nesprávném posouzení věci, dále uvedl, že skutková zjištění nemají oporu ve správním spisu a podle stěžovatele je napadený rozsudek také nepřezkoumatelný. Uplatnil přitom totožnou argumentaci jako v podané žalobě.

[5] Žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti. Zopakoval, že provedl srovnání s tvrzeními učiněnými v předchozí žádosti a neshledal důvody pro opakované posuzování žádosti stěžovatele, jelikož neuplatnil nové skutečnosti ve smyslu zákona o azylu. Rozhodnutí žalovaný náležitě podložil dostupnými informacemi o situaci na Ukrajině. Stěžovatel pochází z území velmi vzdáleného od případných bojů a bezprostřední situace se v dané oblasti nijak nezměnila. Stěžovateli bylo již v roce 2014 uděleno správní vyhoštění a teprve následně požádal o mezinárodní ochranu. Stěžovatel byl již také soudně vyhoštěn.

[6] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas a stěžovatel je zastoupen advokátem [§105 odst. 2 zákona s. ř. s.]. Kasační stížnost je přípustná, neboť se jí stěžovatel domáhá zrušení pravomocného rozhodnutí městského soudu ve správním soudnictví a není dán žádný z důvodů nepřipustnosti dle § 104 s. ř. s.

[7] Následně Nejvyšší správní soud přistoupil ke zkoumání přijatelnosti kasační stížnosti ve smyslu § 104a s. ř. s., tj. zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany (azylu) lze pro stručnost odkázat na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS.

pokračování

O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu. 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikatorní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně. 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2007, čj. 8 Azs 109/2006-43).

[8] Nejvyšší správní soud v projednávané věci neshledal přijatelnost kasační stížnosti. V mezích vytyčených výše citovaným usnesením nelze spatřovat v namítaných skutečnostech přesah vlastních zájmů stěžovatele.

[9] Ve vztahu k otázce, zda stěžovatel uplatnil v opakované žádosti nové skutečnosti, které jsou relevantní z hlediska udělení azylu, a zda se žalovaný zabýval vývojem situace na Ukrajině v době od první žádosti, lze poukázat na závěry rozšířeného senátu plynoucí z usnesení ze dne 6. 3. 2012, čj. 3 Azs 6/2011-96, č. 2642/2012 Sb. NSS, podle něhož „i opakovaná žádost, která formálně neuvádí nové skutečnosti či zjištění pro udělení azylu ani doplňkové ochrany, nemůže být ... považována za žádost shodnou, a tudíž nepřijatelnou, jestliže se od předcházejícího pravomocného rozhodnutí ... zásadním způsobem změnila situace v zemi původu a tato změna by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Odůvodnění správního rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřijatelnost opakované žádosti ... proto musí vždy obsahovat zdůvodněný závěr správního orgánu o tom, že 1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany.“ Nejvyšší správní soud pak ve své judikatuře ve vztahu k citovanému bodu 1) rovněž uvedl, že za nové skutečnosti, na jejichž základě lze věcně posoudit opakovanou žádost o mezinárodní ochranu, je nutno považovat „nikoli jakékoli nové skutečnosti nebo zjištění, ale pouze takové, které by prima facie mohly mít dopad do hmotně-právního postavení žadatele. Ostatně v jiných případech by nové správní řízení pozbývalo jakéhokoli smyslu, protože jeho výsledek by byl předem daný a ve svém důsledku by takové správní řízení nekorespondovalo s požadavkem hospodárnosti vnímaným jakožto

dosahování žádoucích výsledků s co nejmenšími možnými náklady (rozsudky ze dne 25. 4. 2018, čj. 6 Azs 60/2018-43, a ze dne 11. 6. 2009, čj. 9 Azs 5/2009-65). Stěžovatelem uváděné nové skutečnosti (pohádal se s rodiči, u nichž dříve bydlel, a bydlet nemůže ani se svou ženou, jelikož si to nepřije jeho tchyně) nemohou být způsobilé naplnit požadavky citované judikatury na opakované věcné posouzení žádosti. Pokud stěžovatel poukazuje na změnu situace na Ukrajině a neaktuálnost zpráv o stavu tam, je nutno poukázat na to, že žádost o mezinárodní ochranu podal v březnu 2017, přičemž žalovaný vycházel mj. z Informace Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra z listopadu 2016, zprávy Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva z prosince 2016, zprávy organizace Freedom House z ledna 2017, výroční zprávy organizace Human Rights Watch z ledna 2017, výroční zprávy organizace Amnesty International z února 2017, z nichž dovodil, že se tamní situace nezměnila natolik, aby to vyvolalo nutnost opakovaného posouzení žádosti stěžovatele o mezinárodní ochranu. Stěžovatel ostatně ani neuvádí žádný konkrétní argument svědčící neaktuálnosti podkladů žalovaného.

[10] K otázce nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku Nejvyšší správní soud uvádí, že rozsudek obsahuje jasnou, srozumitelnou a věcnou právní argumentaci. V tomto ohledu je třeba s odkazem na již existující judikaturu zdůraznit, že obsah, rozsah a kvalita žaloby předurčují obsah, rozsah a kvalitu následného soudního rozhodnutí (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, čj. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS).

[11] K otázce nedostatečného zjištění skutkového stavu pak Nejvyšší správní soud uvádí, že podle ustálené judikatury tohoto soudu je primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany samotný žadatel a z obsahu jeho žádosti se pak v následujících fázích vychází. Žadatel je tím, kdo v řízení ve věci mezinárodní ochrany nese břemeno tvrzení a jeho žádost je posuzována z hlediska skutečností, které označí jako důvody k jejímu podání (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2015, čj. 5 Azs 134/2014-48, a ze dne 19. 1. 2017, čj. 2 Azs 272/2016-47, nebo rozsudek ze dne 26. 10. 2016, čj. 1 Azs 214/2016-32). Představa, že by správní orgán sám zjišťoval pronásledování či potenciální ohrožení konkrétního žadatele o azyl v zemi jeho původu, je zcela nereálná. Jedině žadatel sám nejlépe ví, z jakých důvodů svou zemi původu opustil, zda byl pronásledován a proč. V průběhu řízení o udělení azylu musí žadatel uvést veškeré relevantní důvody, na základě kterých poté správní orgán jeho žádost posoudí (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2016, čj. 7 Azs 78/2016-23). K tvrzením žadatele je správní orgán také povinen zajistit maximální množství důkazů a obstarat dostatečně přesné, aktuální a důvěryhodné informace o zemi původu (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 6. 2013, čj. 9 Azs 1/2013-38, nebo již zmiňovaná rozhodnutí čj. 5 Azs 134/2014-48 a čj. 1 Azs 214/2016-32).

[12] Nejvyšší správní soud tedy s ohledem na výše uvedené neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatele. Proto kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[13] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

pokračování

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 16. ledna 2019

JUDr. Miloslav Výborný
předseda senátu